

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTRAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO
MINISTRO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTRO IR
LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRO 2014 M.
BALANDŽIO 23 D. ĮSAKYMO NR. A1-229/1V-289/V-491 „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOJE NUSTATYTŲ NELYDIMŲ NEPILNAMEČIŲ UŽSIENIEČIŲ,
KURIE NĖRA PRIEGLOBSČIO PRAŠYTOJAI, AMŽIAUS NUSTATYMO,
APGYVENDINIMO IR KITŲ PROCEDŪRINIŲ VEIKSMŲ BEI PASLAUGŲ JIEMS
TEIKIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2016 m. birželio 9 d. Nr. A1-284/1V-425/V-739

Vilnius

P a k e i ė i a m e Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. balandžio 23 d. įsakymą Nr. A1-229/1V-289/V-491 „Dėl Lietuvos Respublikoje nustatytų nelydimų nepilnamečių užsieniečių, kurie nėra prieglobsčio prašytojai, amžiaus nustatymo, apgyvendinimo ir kitų procedūrinių veiksmų bei paslaugų jiems teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir jį išdėstome nauja redakcija:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS
LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTRAS
LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS**

ĮSAKYMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOJE NUSTATYTŲ NELYDIMŲ NEPILNAMEČIŲ
UŽSIENIEČIŲ, KURIE NĖRA PRIEGLOBSČIO PRAŠYTOJAI, AMŽIAUS
NUSTATYMO, APGYVENDINIMO IR KITŲ PROCEDŪRINIŲ VEIKSMŲ
TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 32 straipsnio 5 dalimi, 123 straipsnio 1 dalimi ir siekdami užtikrinti tinkamą 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/115/EB dėl bendrų nelegaliai esančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimo standartų ir tvarkos valstybėse narėse (OL 2008 L 348, p. 98) nuostatų įgyvendinimą,

t v i r t i n a m e Lietuvos Respublikoje nustatytų nelydimų nepilnamečių užsieniečių, kurie nėra prieglobsčio prašytojai, amžiaus nustatymo, apgyvendinimo ir kitų procedūrinių veiksmų tvarkos aprašą (pridedama).“

Socialinės apsaugos ir darbo ministrė

Algimanta Pabedinskienė

Vidaus reikalų ministras

Tomas Žilinskas

Sveikatos apsaugos ministras

Juras Požela

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. balandžio 23 d. įsakymu Nr. A1-229/1V-289/V-491 (Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. birželio 9 d. įsakymo Nr. A1-284/1V-425/V-739 redakcija)

LIETUVOS RESPUBLIKOJE NUSTATYTŲ NELYDIMŲ NEPILNAMEČIŲ UŽSIENIEČIŲ, KURIE NĖRA PRIEGLOBSČIO PRAŠYTOJAI, AMŽIAUS NUSTATYMO, APGYVENDINIMO IR KITŲ PROCEDŪRINIŲ VEIKSMŲ TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos Respublikoje nustatytų nelydimų nepilnamečių užsieniečių, kurie nėra prieglobsčio prašytojai, amžiaus nustatymo, apgyvendinimo ir kitų procedūrinių veiksmų tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) reglamentuoja Lietuvos Respublikoje nustatytų nelydimų nepilnamečių užsieniečių, kurie nėra prieglobsčio prašytojai (toliau – nelydimi nepilnamečiai užsieniečiai), apklausos vykdymo, amžiaus nustatymo, šeimos narių ar kitų teisėtų atstovų paieškos, atstovo skyrimo ir atstovavimo pasibaigimo, jų apgyvendinimo Pabėgėlių priėmimo centre (toliau – Centras), sveikatos priežiūros paslaugų teikimo, teisinės padėties nustatymo tvarką.

2. Tvarkos aprašas netaikomas nelydimiems nepilnamečiams užsieniečiams, kurie yra Europos Sąjungos, Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybės narės piliečiai ar kiti asmenys, kurie pagal Europos Sąjungos teisės aktus naudojami laisvo asmenų judėjimo teise, ar Europos Sąjungos, Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybės narės piliečio ar asmens, kuris pagal Europos Sąjungos teisės aktus naudojami laisvo asmenų judėjimo teise, šeimos nariai, ar trečiosios šalies piliečiai, teisėtai esantys Lietuvos Respublikoje.

3. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos atitinka sąvokas, apibrėžtas Lietuvos Respublikos įstatyme „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ (toliau – Įstatymas).

II SKYRIUS VEIKSMAI NUSTAČIUS NELYDIMŲ NEPILNAMEČIŲ UŽSIENIETIŲ

4. Teritorinės policijos įstaigos ar Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Valstybės sienos apsaugos tarnyba) pareigūnai, nustatę Lietuvos Respublikoje esantį nelydimą nepilnametį užsienietį, atlieka šiuos veiksmus:

4.1. pildydami nustatytos formos pranešimą (Tvarkos aprašo 1 priedas) nedelsdami telefonu ir elektroniniu paštu arba faksu (toliau – elektroninės ryšio priemonės) informuoja apie nelydimą nepilnametį užsienietį:

4.1.1. savivaldybės, kurios teritorijoje nustatytas nelydimas nepilnametis užsienietis, administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrių (toliau – Skyrius);

4.1.2. Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybą prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Tarnyba);

4.1.3. Centrą;

4.2. surašo tarnybinį pranešimą, kuriame nurodo nelydimo nepilnamečio užsieniečio nustatymo aplinkybes;

4.3. atlieka nelydimo nepilnamečio užsieniečio asmens, jo dokumentų ir daiktų apžiūrą;

4.4. atlieka nelydimo nepilnamečio užsieniečio apklausą, užpildydami nustatytos formos nelydimo nepilnamečio užsieniečio apklausos lapą (Tvarkos aprašo 2 priedas). Apklausoje turi dalyvauti asmuo, teikiantis valstybės garantuojamą teisinę pagalbą, bei, jeigu reikia, Skyriaus atstovas ir vertėjas. Skyrius pats nusprendžia dėl Skyriaus atstovo dalyvavimo apklausoje būtinumo ir apie tai informuoja teritorinę policijos įstaigą ar Valstybės sienos apsaugos tarnybą, kai tik gauna informaciją apie nelydimą nepilnametį užsienietį. Apklausos metu nelydimas nepilnametis užsienietis supažindinamas su savo teisėmis, nurodytomis Įstatymo 32 straipsnio 2 dalyje, ir apklausos tikslu;

4.5. nufotografuoja nelydimą nepilnametį užsienietį (padaroma skaitmeninė veido nuotrauka) ir elektroniniu būdu nuskaito nelydimo nepilnamečio užsieniečio, sukakusio 14 metų, parašo pavyzdį, išskyrus atvejus, kai nelydimas nepilnametis užsienietis dėl neveiksmo ar fizinės negalios nesugeba pasirašyti;

4.6. paima nelydimo nepilnamečio užsieniečio, sukakusio 14 metų, arba nelydimo nepilnamečio užsieniečio, kuris nurodo turintis mažiau negu 14 metų, tačiau kyla pagrįstų abejonių dėl jo amžiaus, pirštų atspaudus. Daktiloskopijos kortelę siunčia elektroniniu paštu ar paštu arba nuveža į nacionalinį EURODAC padalinį (Lietuvos policijos kriminalistinių tyrimų centrą);

4.7. patikrina nelydimo nepilnamečio užsieniečio ir jo šeimos narių ar kitų teisėtų atstovų duomenis:

4.7.1. Lietuvos Respublikos gyventojų registre (ar jam ir jo šeimos nariams ar kitiems teisėtiems atstovams nėra išduotas Lietuvos Respublikos asmens dokumentas ir ar nėra deklaruota jų gyvenamoji vieta Lietuvos Respublikoje);

4.7.2. Užsieniečių registre (ar jis ir jo šeimos nariai ar kiti teisėti atstovai nėra pateikę prašymo suteikti prieglobstį Lietuvos Respublikoje, ar nebuvo (nėra) išduota Šengeno arba nacionalinė viza ir ar užsieniečiui nėra uždrausta atvykti į Lietuvos Respubliką);

4.7.3. Lietuvos nacionalinėje vizų informacinėje sistemoje (N.VIS) (ar kita Šengeno valstybė narė nebuvo (nėra) išdavusi Šengeno vizos);

4.7.4. Lietuvos nacionalinėje antrosios kartos Šengeno informacinėje sistemoje (ar kita Šengeno valstybė pagal 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1987/2006 dėl antrosios kartos Šengeno informacinės sistemos (SIS II) sukūrimo, veikimo ir naudojimo (OL 2006 L 381 p. 4) 24 straipsnį nėra pateikusi perspėjimo dėl jo šeimos narių ar kitų teisėtų atstovų draudimo atvykti ir apsigyventi);

4.7.5. Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registre ir Prevencinių poveikio priemonių taikymo registre (ar jis, jo šeimos nariai ar kiti teisėti atstovai nėra užregistruoti kuriame iš šių registų);

4.7.6. Ieškomų asmenų, neatpažintų lavonų ir nežinomų bejėgių asmenų žinybiniame registre (ar jo šeimos nariai ar kiti teisėti atstovai nėra užregistruoti šiame registre);

4.7.7. Habitoskopinių duomenų registre (ar jis ir jo šeimos nariai ar kiti teisėti atstovai kompetentingų kontrolės institucijų ar įstaigų nebuvo sulaikyti dėl neteisėto valstybės sienos kirtimo jūra, sausuma ar oru iš trečiosios šalies ir nebuvo grąžinti atgal į tą šalį);

4.8. įrašo duomenis, susijusius su užsieniečio atvykimu į Lietuvos Respubliką ir buvimu joje, į Užsieniečių registrą, jeigu buvo priimtas sprendimas dėl nelydimo nepilnamečio užsieniečio sulaikymo ne ilgiau kaip 48 val.;

4.9. įrašo nelydimo nepilnamečio užsieniečio išorės požymių duomenis į Habitoskopinių duomenų registrą;

4.10. Tvarkos aprašo 4.2 papunktyje nurodytą tarnybinį pranešimą, 4.4 papunktyje nurodytą apklausos lapą, 4.5 papunktyje nurodytus nelydimo nepilnamečio užsieniečio nuotrauką, elektroniniu būdu nuskaitytą jo parašo pavyzdį ir visų kitų surinktų dokumentų kopijas nedelsdami elektroninio ryšio priemonėmis perduoda Migracijos departamentui prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Migracijos departamentas);

4.11. turimus duomenis apie nelydimą nepilnametį užsienietį įrašo į Užsieniečių registrą ir nedelsdami apie tai raštu arba elektroninėmis ryšio priemonėmis informuoja Valstybinę ligonių kasą prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – Valstybinė ligonių kasa), Tarnybą ir Skyrių, pateikdami šiuos nelydimo nepilnamečio užsieniečio duomenis (jei nustatyti): asmens kodą, vardą, pavardę, gimimo datą, lytį, pilietybę, pareigūnų surašomo tarnybinio pranešimo apie nustatytą nelydimą nepilnametį, suteikiančio teisę nelydimam nepilnamečiui užsieniečiui likti Lietuvos Respublikos teritorijoje, datą.

5. Teritorinės policijos įstaigos ar Valstybės sienos apsaugos tarnybos pareigūnai nelydimą nepilnametį užsienietį Centrai perduoda kartu su užpildytais nelydimo nepilnamečio užsieniečio nustatymo forma (Tvarkos aprašo 1 priedas), apklausos lapu (Tvarkos aprašo 2 priedas), perdavimo aktu (Tvarkos aprašo 4 priedas) bei kitais dokumentais, kurie sudaro nelydimo nepilnamečio užsieniečio bylą. Šiame punkte nurodytą asmens bylą sudarančių dokumentų kopijas teritorinės policijos įstaigos ar Valstybės sienos apsaugos tarnybos pareigūnai ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo nelydimo nepilnamečio užsieniečio nustatymo persiunčia Migracijos departamentui.

6. Migracijos departamentas, gavęs informaciją apie nustatytą nelydimą nepilnametį užsienietį, kartu su Lietuvos Respublikos nevyriausybinėmis ar tarptautinėmis organizacijomis bei nelydimo nepilnamečio užsieniečio atstovu nedelsdamas organizuoja nelydimo nepilnamečio užsieniečio šeimos narių paiešką.

III SKYRIUS

UŽSIENIEČIO REGISTRACIJOS PAŽYMĖJIMO IŠDAVIMAS

7. Kiekvienam nelydimam nepilnamečiui užsieniečiui Migracijos departamentas ne vėliau kaip per dvi darbo dienas nuo informacijos apie nustatytą nelydimą nepilnametį užsienietį gavimo dienos išduoda užsieniečio registracijos pažymėjimą (toliau – pažymėjimas).

8. Migracijos departamentas priima sprendimą pakeisti nelydimam nepilnamečiui užsieniečiui pažymėjimą, jeigu:

- 8.1. pažymėjimas tapo netinkamas naudoti;
- 8.2. pažymėjimas prarastas;
- 8.3. pasibaigė pažymėjimo galiojimo laikas.

9. Nelydimo nepilnamečio užsieniečio, kuriam keičiamas pažymėjimas, atstovas Migracijos departamentui turi pateikti:

9.1. laisvos formos prašymą pakeisti pažymėjimą (prašyme nurodyti pažymėjimo keitimo priežastį);

9.2. keičiamą pažymėjimą, jeigu jis neprarastas.

10. Išduotas arba pakeistas pažymėjimas galioja ne ilgiau kaip du mėnesius nuo Migracijos departamento sprendimo išduoti arba pakeisti pažymėjimą priėmimo dienos.

11. Migracijos departamentui priėmus sprendimą išduoti ar pakeisti pažymėjimą, įgaliotas Migracijos departamento valstybės tarnautojas atlieka šiuos veiksmus:

11.1. pažymėjimo pirmojoje pusėje tam skirtoje vietoje įrašo nelydimo nepilnamečio užsieniečio pavardę (-es), vardą (-us), pilietybę (-es), gimimo datą, taip pat pažymėjimo išdavimo datą ir galiojimo pabaigos datą. Nelydimo nepilnamečio užsieniečio asmens duomenys įrašomi pagal jo pateiktus asmens tapatybę patvirtinančius dokumentus arba, jeigu jis neturi jokių dokumentų, pagal duomenis apie nelydimą nepilnametį užsienietį, gautus Tvarkos aprašo 4.4 papunktyje nurodytos apklausos metu;

11.2. elektroniniu būdu įkelia į pažymėjimo pirmąją pusę nelydimo nepilnamečio užsieniečio nuotrauką ir parašo pavyzdį. Jeigu pažymėjimas išduodamas nelydimam nepilnamečiui užsieniečiui iki 14 metų, taip pat jeigu nelydimas nepilnametis užsienietis dėl neveiknumo ar fizinės negalios negali pasirašyti, nelydimo nepilnamečio užsieniečio parašo pavyzdžiui skirtoje vietoje braukiamas brūkšnyš;

11.3. pažymėjimo antrojoje pusėje tam skirtoje vietoje įrašo savo pareigas, vardą ir pavardę, pasirašo ir pažymėjimą laminuoja. Pažymėjimo antrojoje pusėje, remiantis Tvarkos aprašo 4.10 papunktyje nurodytais dokumentais, papildomai įrašoma, ar:

11.3.1. nelydimo nepilnamečio užsieniečio asmens tapatybę nustatyta remiantis jo pateiktais kelionės arba asmens dokumentais;

11.3.2. nelydimo nepilnamečio užsieniečio asmens tapatybę nustatyta remiantis jo pareiškimu arba kitokiais nei kelionės ar asmens dokumentais;

11.3.3. nelydimo nepilnamečio užsieniečio asmens tapatybę nenustatyta;

11.4. registruoja duomenis apie pažymėjimo išdavimą Užsieniečių registre;

11.5. nedelsdamas, o pažymėjimo išdavimo atveju – ne vėliau kaip per Tvarkos aprašo 7 punkte nustatytą terminą, įteikia pažymėjimą nelydimam nepilnamečiui užsieniečiui arba perduoda jį institucijai ar įstaigai, kurios žinioje yra nelydimas nepilnametis užsienietis. Jeigu pažymėjimas perduodamas institucijai ar įstaigai, kurios žinioje yra nelydimas nepilnametis užsienietis, tokia institucija ar įstaiga nedelsdama įteikia pažymėjimą nelydimam nepilnamečiui užsieniečiui.

12. Pažymėjimas negalioja, jeigu jis yra mirusio nelydimo nepilnamečio užsieniečio pažymėjimas, pasibaigus pažymėjimo galiojimo laikui arba nelydimam nepilnamečiui užsieniečiui jį praradus. Tokie pažymėjimai, išskyrus prarastus pažymėjimus, grąžinami Migracijos departamentui, kuris negaliojančius pažymėjimus sunaikina, surašo sunaikinimo aktą ir įregistruoja duomenis apie pažymėjimų sunaikinimą Užsieniečių registre.

13. Pažymėjimų blankai yra griežtos atskaitomybės dokumentai. Jie gaminami, saugomi, įtraukiami į apskaitą ir naudojami laikantis šios rūšies dokumentams nustatytos tvarkos.

IV SKYRIUS

AMŽIAUS NUSTATYMO TYRIMAS

14. Kilus pagrįstų abejonių dėl nelydimo nepilnamečio užsieniečio amžiaus, atliekamas amžiaus nustatymo tyrimas. Vykdamas su amžiaus nustatymu susijusius veiksmus, atsižvelgiama į amžiaus ir lyties aspektus bei užtikrinama pagarba asmens orumui.

15. Nelydimo nepilnamečio užsieniečio amžiaus nustatymo tyrimas atliekamas tik gavus jo teisėto atstovo arba jo atstovo sutikimą. Amžiaus nustatymo tyrimas atliekamas pateikus informaciją užsieniečiui, kurio amžius nustatomas, suprantama kalba apie patikrinimo procedūrą ir galimus rezultatų padarinius, gerbiant asmens orumą ir pasirenkant mažiausiai invazinius tyrimus. Jeigu nelydimas nepilnametis užsienietis arba jo atstovas neduoda sutikimo atlikti amžiaus nustatymo tyrimą, laikoma, kad asmuo yra pilnametis.

16. Institucija ar įstaiga, kurios pareigūnai nustatė nelydimą nepilnametį užsienietį, dėl kurio amžiaus kilo pagrįstų abejonių, ne vėliau kaip per 48 val. nuo jo nustatymo kreipiasi į artimiausią asmens sveikatos priežiūros įstaigą, turinčią radiologinę diagnostinę įrangą rentgenodiagnostiniams tyrimams atlikti (toliau – asmens sveikatos priežiūros įstaiga), dėl nelydimo nepilnamečio užsieniečio rentgenodiagnostinio tyrimo. Asmens sveikatos priežiūros įstaigoje atliekamos priekinės abiejų plaštakų ir riešų bei priekinės krūtinės, apimančios dešinį (arba kairį) petį ir raktikaulio krūtinkaulinį galą (pageidautina, kad rentgeno nuotraukoje būtų matomi abiejų raktikaulių krūtinkauliniai galai), rentgenogramos. Nesant galimybės atlikti minėtų sričių rentgeno nuotraukų ar įtariant, kad asmenys yra jaunesni nei 12 metų amžiaus, būtina konsultuotis su Valstybinės teismo medicinos tarnybos (toliau – VTMT) specialistais dėl galimybės nustatyti amžių vertinant kitų sričių kaulėjimo taškus (pasirinktinai atliekant dantų, stuburo slankstelių, dubens, kojų kaulų rentgenogramas). Rentgenodiagnostinio tyrimo

išlaidas apmoka institucija ar įstaiga, kuri kreipėsi į asmens sveikatos priežiūros įstaigą dėl šio tyrimo atlikimo.

17. Institucija ar įstaiga, kuri kreipėsi į asmens sveikatos priežiūros įstaigą dėl nelydimo nepilnamečio užsieniečio rentgenodiagnostinio tyrimo, kreipiasi į VTMT ir perduoda šio užsieniečio rentgenogramas amžiaus nustatymo tyrimui atlikti ir atitinkamai išvada dėl amžiaus gauti, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 205 straipsnio 3 dalimi. Amžiaus nustatymo tyrimo išlaidas apmoka institucija ar įstaiga, kuri kreipiasi dėl šio tyrimo atlikimo.

18. Kilus pagrįstų abejonių dėl Centre apgyvendinto nelydimo nepilnamečio užsieniečio, kurio amžiaus nustatymo tyrimas nėra atliktas, amžiaus, Centras kreipiasi į asmens sveikatos priežiūros įstaigą dėl nelydimo nepilnamečio užsieniečio rentgenodiagnostinio tyrimo ir į VTMT, kad ši atliktų nelydimo nepilnamečio užsieniečio amžiaus nustatymo tyrimą bei pateiktų atitinkamą išvadą dėl amžiaus. Rentgenologinio tyrimo asmens sveikatos priežiūros įstaigoje bei amžiaus nustatymo tyrimo VTMT arba asmens sveikatos priežiūros įstaigoje išlaidas apmoka Centras.

19. Esant tyrimo dėl amžiaus nustatymo išvadoje numatyta iki dvejų metų paklaidai, laikoma, kad asmuo yra nepilnametis.

V SKYRIUS APGYVENDINIMAS CENTRE

20. Nustačius nelydimą nepilnametį užsienietį, Tarnyba nedelsdama priima sprendimą dėl jo apgyvendinimo Centre. Pasirašyto sprendimo (Tvarkos aprašo 3 priedas) kopiją Tarnyba iš karto elektroninėmis ryšio priemonėmis siunčia Centrai, institucijai ar įstaigai, kurios pareigūnai nustatė nelydimą nepilnametį užsienietį, ir savivaldybės, kurios teritorijoje yra Centras, Skyriui.

21. Nelydimo nepilnamečio užsieniečio atvežimą ar grąžinimą Tvarkos aprašo 28 punkte nurodytu atveju į Centrą vykdo teritorinė policijos įstaiga arba Valstybės sienos apsaugos tarnyba, kurių aptarnaujamoje teritorijoje nustatytas nelydimas nepilnametis užsienietis. Nelydimą nepilnametį užsienietį į Centrą gali lydėti ir Skyriaus atstovas.

22. Institucijos ar įstaigos, kuri atveža nelydimą nepilnametį užsienietį į Centrą, atstovas ir Centro darbuotojas pasirašo nelydimo nepilnamečio užsieniečio perdavimo aktą (Tvarkos aprašo 4 priedas).

23. Kiekvienam nelydimam nepilnamečiui užsieniečiui Centras sudaro sąlygas naudotis paslaugomis, nurodytomis Lietuvos valstybės paramos teikimo užsieniečių, gavusių prieglobstį Lietuvos Respublikoje, integracijai tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2004 m. spalio 21 d. įsakymu Nr. A1-238 „Dėl Lietuvos valstybės paramos teikimo užsieniečių, gavusių prieglobstį Lietuvos Respublikoje, integracijai tvarkos aprašo patvirtinimo“. Centras sudaro galimybę nevyriausybinėms ar tarptautinėms organizacijoms, teikiančioms pagalbą pabėgėliams, susisiekti su Centre gyvenančiais nelydimais nepilnamečiais užsieniečiais.

24. Migracijos departamentas, teritorinė policijos įstaiga ar Valstybės sienos apsaugos tarnyba, gavę informacijos apie nelydimų nepilnamečių užsieniečių šeimos narius ar kitus teisėtus atstovus, apie tai raštu ne vėliau kaip per tris darbo dienas nuo informacijos gavimo dienos informuoja Centrą, nurodydami nelydimo nepilnamečio užsieniečio šeimos narių ar kitų teisėtų atstovų buvimo vietą arba informaciją apie jų atvykimą į Lietuvos Respubliką ir jų teisinę padėtį Lietuvos Respublikoje. Migracijos departamentas taip pat teikia informaciją, ar saugu nelydimam nepilnamečiui užsieniečiui grįžti į kilmės ar kitą užsienio valstybę. Jei Centras informaciją apie nelydimo nepilnamečio užsieniečio šeimos narių ar kitų teisėtų atstovų buvimo vietą arba atvykimą į Lietuvos Respubliką gauna ne iš Migracijos departamento, apie tai raštu ir elektroninėmis ryšio priemonėmis nedelsdamas praneša Migracijos departamentui.

25. Centras, gavęs Tvarkos aprašo 24 punkte nurodytą informaciją ir įvertinęs geriausius nelydimo nepilnamečio užsieniečio interesus, ne vėliau kaip per penkias darbo dienas nuo informacijos apie nelydimo nepilnamečio užsieniečio šeimos narių ar kitų teisėtų atstovų buvimo vietą arba informaciją apie jų atvykimą į Lietuvos Respubliką ir jų teisinę padėtį Lietuvos Respublikoje gavimo dienos surašo ir pateikia savivaldybės, kurios teritorijoje yra Centras, Skyriui rekomendacinio pobūdžio išvadą sprendimui dėl nelydimo nepilnamečio užsieniečio perdavimo šeimos nariams ar kitiems teisėtiems atstovams priimti.

26. Gavus informaciją iš Migracijos departamento apie tai, kad nelydimas nepilnametis užsienietis gali būti grąžinamas į kilmės ar kitą užsienio valstybę, nelydimo nepilnamečio užsieniečio bylos kopiją Centras elektroninėmis ryšio priemonėmis siunčia teritorinei policijos įstaigai, kurios aptarnaujamoje teritorijoje yra Centras, kad ši priimtų sprendimą dėl nelydimo nepilnamečio užsieniečio grąžinimo į kilmės ar kitą užsienio valstybę. Teritorinė policijos įstaiga, kurios aptarnaujamoje teritorijoje yra Centras, apie priimtą sprendimą dėl nelydimo nepilnamečio užsieniečio grąžinimo į kilmės ar kitą užsienio valstybę ne vėliau kaip kitą darbo dieną elektroninėmis ryšio priemonėmis informuoja Centrą.

27. Jei nepavyksta surasti nelydimo nepilnamečio užsieniečio šeimos narių ar kitų teisėtų atstovų arba nustatoma, kad nelydimas nepilnametis užsienietis negali būti grąžintas į kilmės ar kitą užsienio valstybę, ne vėliau kaip per du mėnesius nuo sprendimo nelydimą nepilnametį užsienietį apgyvendinti Centre dienos nelydimo nepilnamečio užsieniečio atstovas Leidimų laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje užsieniečiams išdavimo, keitimo, panaikinimo, taip pat įvertinimo, ar santuoka, registruota partnerystė, įvaikinimas ar įmonė yra fiktyvūs, tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2005 m. spalio 12 d. įsakymu Nr. 1V-329 „Dėl Leidimų laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje užsieniečiams išdavimo, keitimo, panaikinimo, taip pat įvertinimo, ar santuoka, registruota partnerystė, įvaikinimas ar įmonė yra fiktyvūs, tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta tvarka kreipiasi į teritorinę policijos įstaigą, kurios aptarnaujamoje teritorijoje yra Centras, su prašymu išduoti nelydimam nepilnamečiui užsieniečiui leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje Įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 8 punkto pagrindu ir apie tai ne vėliau kaip kitą darbo dieną elektroninėmis ryšio priemonėmis informuoja Centrą.

28. Apie dingusį iš Centro nelydimą nepilnametį užsienietį Centras nedelsdamas informuoja teritorinę policijos įstaigą, kurios aptarnaujamoje teritorijoje Centras yra, Migracijos departamentą, Valstybės sienos apsaugos tarnybą, Tarnybą, savivaldybės, kurios teritorijoje yra Centras, Skyrių ir Valstybinę ligonių kasą, elektroninėmis ryšio priemonėmis išsiųsdamas minėtoms institucijoms ir įstaigoms užpildytą pranešimą (Tvarkos aprašo 5 priedas).

29. Jeigu po dingimo iš Centro nelydimas nepilnametis užsienietis grįžo į Centrą, Centras nedelsdamas apie tai informuoja Tvarkos aprašo 28 punkte nurodytas institucijas ir įstaigas elektroninio ryšio priemonėmis išsiųsdamas joms užpildytą pranešimą (Tvarkos aprašo 6 priedas).

30. Kai nelydimas nepilnametis užsienietis nebeturi teisės likti Lietuvos Respublikos teritorijoje, Migracijos departamentas apie tai raštu informuoja Valstybinę ligonių kasą. Kai nelydimas nepilnametis užsienietis gyvena Centre ir kai jis nebeturi teisės likti Lietuvos Respublikos teritorijoje, Valstybinę ligonių kasą informuoja Centras.

31. Nelydimas nepilnametis užsienietis, dėl kurio yra priimtas sprendimas nutraukti paramą integracijai Centre, per 2 savaites nuo tokio sprendimo priėmimo dienos privalo išvykti iš Centro. Jei užsienietis atsisako išvykti iš Centro, jo iškeldinimo klausimą sprendžia teismas.

VI SKYRIUS

ATSTOVO SKYRIMAS NELYDIMAM NEPILNAMEČIUI UŽSIENIEČIUI

32. Savivaldybės, kurios teritorijoje yra Centras, Skyrius Lietuvos Respublikos civilinio kodekso bei Vaiko laikinosios globos (rūpybos) nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2002 m. balandžio 18 įsakymu Nr. 56 „Dėl Vaiko laikinosios globos (rūpybos) nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Vaiko laikinosios globos (rūpybos) nuostatai) nustatyta tvarka per 3 dienas organizuoja atstovo nelydimam nepilnamečiui užsieniečiui skyrimo procedūrą.

33. Skyriaus atstovas nelydimą nepilnametį užsienietį supažindina su atstovo skyrimo tvarka ir paaiškina atstovo pareigas nelydimo nepilnamečio užsieniečio atžvilgiu.

34. Apie paskirtą atstovą Skyrius informuoja teritorinę policijos įstaigą, kurios teritorijoje buvo nustatytas nelydimas nepilnametis užsienietis, ir Valstybės sienos apsaugos tarnybą bei Migracijos departamentą.

35. Jeigu atstovu paskiriamas juridinis asmuo, jis paskiria atsakingą asmenį, kuris atlieka nelydimo nepilnamečio užsieniečio atstovo pareigas.

VII SKYRIUS ATSTOVAVIMO PASIBAIGIMAS

36. Centras, teikdamas Tvarkos aprašo 25 punkte nurodytą išvadą, kartu pateikia rekomendacinio pobūdžio išvadą savivaldybės, kurios teritorijoje yra Centras, Skyriui dėl nelydimo nepilnamečio užsieniečio atstovavimo pasibaigimo.

37. Savivaldybės, kurios teritorijoje yra Centras, Skyrius, įvertinęs Tvarkos aprašo 36 punkte nurodytą Centro išvadą, ne vėliau kaip per penkias darbo dienas nuo šios išvados gavimo dienos organizuoja nelydimo nepilnamečio užsieniečio atstovavimo pasibaigimo procedūrą Lietuvos Respublikos civilinio kodekso bei Vaiko laikinosios globos (rūpybos) nuostatų nustatyta tvarka ir informuoja apie priimtą sprendimą Tarnybą ir Centrą, išsiųsdamas užpildytą pranešimą (Tvarkos aprašo 7 priedas).

38. Nelydimo nepilnamečio užsieniečio atstovavimas pasibaigia Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatytais pagrindais.

39. Vykdamas procesinius veiksmus ir priimant sprendimus pagal aprašą visada atsižvelgiama į vaiko interesus.
